

Αρείου Πάγου 541/92 (Τμ. Β')

Πηγή: Δ.Ε.Ν. 49/1993, σελ. 74

Περίληψη: Νόμιμο ωράριο και προϋποθέσεις νομίμου υπερωρίας του προσωπικού των τραπεζών. Κρίνεται ότι η καρδιοπάθεια του μισθωτού δεν τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με παράνομη πράξη ή παράλειψη του εργοδότη, καθόσον η υπερεργασιακή και υπερωριακή απασχόληση ήταν οικειοθελής και ότι συνεπώς δεν οφείλεται χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.

Απόφαση Δικαστηρίου

Εισηγητής: Κ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Δικηγόροι: Μ. Ευαγγέλου, Κ. Καμπουρόπουλος

Σύμφωνα με το άρθρο 18 του ΠΔ της 8/13.4.32, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παρ. 3 του ΑΝ 547/37 και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 16 παρ. 2 εδ. α' και γ' του ΝΔ 1037/71, το νόμιμο ωράριο εβδομαδιαίας εργασίας του προσωπικού των τραπεζών ανέρχεται σε 42 ώρες (7 ημερησίως), επιτρέπεται δε παρέκκλιση εξ αυτού μέχρι δύο ώρες την ημέρα και για χρονικό διάστημα μέχρι 60 εργάσιμες ημέρες τον χρόνο (δηλαδή 120 ώρες τον χρόνο), κατόπιν όμως ειδικής άδειας του επιθεωρητού ή επόπτου εργασίας.

Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο που δίκασε, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, δέχθηκε ανελέγκτως ότι για τον αναιρεσείοντα υπάλληλο της αναιρεσίβλητης τράπεζας είχε χορηγηθεί άδεια του οικείου επιθεωρητού εργασίας για την πραγματοποίηση υπερωριακής εργασίας για τα έτη 1982 επί 88 ώρες, 1983 επί 52 ώρες και 1984 επί 78 ώρες. Μ' αυτές τις παραδοχές, το Εφετείο, που στη συνέχεια έκρινε νόμιμη την παροχή της ως άνω υπερωριακής εργασίας από τον αναιρεσείοντα και παράνομη μόνο την επί πλέον αυτής κατά τα αντίστοιχα έτη και το έτος 1985 παρασχεθείσα χωρίς την ίδια άδεια ή την συνδρομή των όρων των άρθρων 1 και 3 του ΝΔ 515/70, δεν παρεβίασε αμέσως η εκ πλαγίου τις ανωτέρω διατάξεις και οι αντίθετοι λόγοι αναιρέσεως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

Από τις διατάξεις των άρθρων 299, 330, 914 και 932 του ΑΚ, προκύπτει ότι η επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης για ηθική βλάβη έχει ως προϋπόθεση ότι προηγήθηκε υπαίτια πράξη ή παράλειψη του υποχρέου, που τελεί σε σχέση αιτιώδους συναφείας με τη ζημία του παθόντα. Στην περίπτωση της δικάζομένης διαφοράς, το Εφετείο δέχθηκε με την προσβαλλόμενη απόφασή του, όπως απ' αυτή προκύπτει, ότι ο αναιρεσείων ναι μεν πάσχει από ισχαιμική και υπερτασική καρδιοπάθεια, πλην όμως η ασθένειά του αυτή δεν τελεί σε σχέση αιτιώδους συναφείας με πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων της αναιρεσίβλητης, γιατί αυτός την υπερεργασία και υπερωριακή εργασία του πρόσφερε απολύτως οικειοθελώς και χωρίς να εξαναγκασθεί ή να πιεσθεί από την αναιρεσίβλητη. Μ' αυτές τις παραδοχές, το Εφετείο, που απέρριψε στη συνέχεια, με επικύρωση της πρωτόδικης αποφάσεως, την αγωγή του αναιρεσείοντος κατά το κεφάλαιο αυτής για επιδίκαση ηθικής βλάβης, δεν παρεβίασε τις ανωτέρω διατάξεις και ο αντίθετος από το άρθρο 559 αριθ. 1 Κ.Πολ.Δ.εκτός λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.